

Til Økonomiudvalget

13-05-2014

Bilag 7 til indstilling om 2. anlægsoversigt Handicaptilgængelighed i byggeri og anlæg

Sagsnr.
2014-0088872

Dokumentnr.
2014-0088872-9

Baggrund

Den 27. august 2013 mødtes Økonomiudvalget med Københavns Handicapråd, hvor byens fysiske udformning, herunder tilgængelighed på veje, i parker og boligbyggeri bl.a. blev drøftet. Det blev på mødet bl.a. konkluderet, at der mangler en konceptualisering af tilgængelighedsaspektet samt at gøre dette til en naturlig del af kommunens anlægsindstillinger. Derfor blev det i budget 2014 vedtaget, at:
Parterne er enige om, at krav om handicaptilgængelighed fremadrettet skal indgå som et element i kommunens anlægsbevillinger.

Sagsbehandler
Anne Aviaja Wünsche
Kristoffersen

Problemstilling

Såfremt der skal være en ensartet afrapportering om handicaptilgængelighed i anlægsindstillinger til Økonomiudvalget, er der behov for en fælleskommunal løsning på hensigtserklæringen fra budget 2014. Sagen har derfor været forelagt direktørkredsen Fast Track Forum¹ den 4. februar 2014.

Løsning

Borgerrepræsentationen vedtog den 27. januar 2011 Københavns Kommunes Handicappolitik 2011-2017². Samtidig blev det besluttet, at alle forvaltninger skal udarbejde handleplaner med konkrete initiativer, som kan opfylde handicappolitikens målsætninger. Der arbejdes derfor allerede i dag med at sikre inklusion og handicaptilgængelighed i anlægs-/byggerisager for at forhindre, at der skabes unødige barrierer for mennesker med funktionsnedsættelser på deres rejse mellem hjemmet og f.eks. institutioner, arbejdspladser, indkøb m.m.

I det følgende redegøres for de handicaptilgængelighedstiltag, som kommunens forvaltninger i dag aktivt anvender i forbindelse med anlægs- og byggeprojekter, herunder hvilke krav området allerede er underlagt.

Teknik- og Miljøforvaltningen

For veje/færdselsarealer er der ikke ved lov fastsat regler for særlige tilgængelighedshensyn, kun anbefalinger. Teknik- og Miljøudvalget har dog fastsat afspærrings- og afmærkningsregler for forvaltningen. Der arbejdes særligt for at sikre god tilgængelighed ved de store byggeprojekter, fx Nordhavnsvej, Metro Cityring og Ny Nørreport.

¹ Direktører fra BUF, TMF og ØKF (samt KEjd)

² <http://www.kk.dk/~media/7772E7EC5A4C462A808C27248F776593.ashx>

Siden januar 2013 har forvaltningen desuden fulgt Vejdirektoratets vejledning ”Færdselsarealer for alle, Håndbog i tilgængelighed”, som er udarbejdet i samarbejde med flere af kommuner, Dansk Handicaporganisation, Ældresagen og Statens Byggeforsknings Institut.

For at følge op på de politisk besluttede mål om tilgængelighed på hele byens vejnet, foretager Teknik- og Miljøforvaltningen følgende aktiviteter:

1. Afholder årlige dialogmøder med Handicaprådet
2. Følger nye retningslinjer og vejregler
3. Håndterer henvendelser fra borgerne om manglende tilgængelighed for at vurdere, om forvaltningen kan straksafhjælpe med få midler
4. Registrerer alle henvendelser med henblik på en årlig indsats for at prioritere og forbedre forholdene på udvalgte steder

I kommunens egne anlægsprojekter indtænkes tilgængelighed som en del af den almindelige projektløsning på linje med trafiksikkerhed, vejdrift, cykelforhold osv. Så længe standardløsningerne bruges, indtages brugergrupper ikke, da de har været med til at vedtage standardløsningerne. Hvis der fx renoveres fortove laves der ledelinjer, overkørsler laves med et bordurstensbånd, så overfladen er mere jævn.

Der bliver forud for anlægsarbejdet i alle anlægsprojekter lavet en tilgængelighedsrevision. Revisionen udarbejdes af eksterne tilgængelighedsuddannede rådgivere, der besigtiger området, og gennemgår projektet ud fra de behov, alle grupper af personer med funktionsnedsættelser har. Revisoren har den nyeste viden og kommer med forslag til løsninger, som kan øge tilgængeligheden.

Når private bygherrer etablerer vejanlæg har kommunen kun mulighed for at påvirke handicaptilgængelighed i den valgte løsning gennem udstedelsen af byggetilladelser. Er der tale om private anlægsprojekter, der foretager *ændringer på offentlig vej*, påkræves de samme standarder som kommunen følger. Er der tale om private anlægsprojekter, der foretager *ændringer på private fællesveje*, skal bygherren udelukkende sikre overholdelse af Færdselsloven og bekendtgørelse om vejafmærkning. Her kan kommunen kun anbefale hensyn til handicaptilgængelighed. Det samme gælder for private anlægsprojekter, hvor der *etableres vejanlæg på private matrikler*, her kan kommunen også kun henvise til vejledninger om handicaptilgængelighed i anlægsprojekter.

Københavns Ejendomme

Københavns Ejendomme arbejder ud fra Københavns Kommunes gældende handicappolitik 2011-2017.

I kraft af sin bygherrefunktion screenes der for eventuelt manglende tilgængelighed, når Københavns Ejendomme modtager bestilling på

en ombygnings- eller renoveringsopgave. Såfremt der ikke er taget højde for en eventuel manglende tilgængelighed til/i ejendommen i anlægsprojektet, indleder Københavns Ejendomme en dialog med forvaltningen med henblik på at afsætte midler til sikring af tilgængelighed. Såfremt forvaltningen ikke ønsker dette, skal forvaltningen eksplicit forklare dette i den politiske indstilling om frigivelse af anlægsmidler. Alternativt har Københavns Ejendomme mulighed for i sin ejendomsfaglige udtalelse til indstillingen at fremhæve, at der ikke er afsat midler til sikring af tilgængelighed i projektet.

I alle byggeprojekter udført af Københavns Ejendomme følges bygge-lovkompleksets bestemmelser vedr. tilgængelighed, herunder BR10, kap. 3.2 'Adgangsforhold/tilgængelighed' samt Dansk Standard 3028 'Tilgængelighed for alle'.

Børne- og Ungdomsforvaltningen

På lige fod med alt offentligt byggeri, stilles der krav om tilgængelighed i enhver byggetilladelse, herunder:

- Niveaufri adgang til bygningens stueetage, uanset om de lokaler som ombygges befinder sig på andre etager
- Elevator
- Handicappoilet
- Handicapparkering

De tre sidstnævnte forhold kræves dog kun udført, såfremt omkostningerne hertil ikke overstiger 9 pct. af den samlede anlægssum. De almindelige tilgængelighedskrav er indeholdt i fastsatte nøgletal for skole- og institutionsbyggeri. Ved etablering af specialskoler og -institutioner stiller forvaltningen dog særlige krav til indretning, funktioner og handicaptilgængelighed afhængig af, hvilke handicap de kommende brugere af bygningerne har.

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejder med afsæt i Københavns Kommunes Handicappolitik 2011-2017 og ud fra forvaltningens reviderede handlingsplan for handicappolitikken 2013-2015 med fokus på at forbedre handicaptilgængeligheden i kommunens kultur- og fritidsfaciliteter.

Ved nybyggeri følges Bygningsreglementets krav til handicaptilgængelighed mht. adgang og anvendelse af faciliteter. Forvaltningen har desuden i 2012 udarbejdet 117 tilgængelighedsrapporter, der kortlægger behov og muligheder for forbedringer i Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner med udgangspunkt i forskellige handicapgrupper. Denne viden inddrages ved fremadrettet renovation og udbygning, så der tages de nødvendige hensyn for borgere med handicap.

Socialforvaltningen

I forbindelse med større ombygninger og nybyggerier overholder Socialforvaltningens byggerier lovgivningens krav om handicaptilgængelighed. Da handicappede er en del af Socialforvaltningens egen målgruppe er der allerede et stort fokus på at fremtidssikre forvaltningens byggerier, så alle kan anvende bygningerne.

Som det fremgår af ovenstående arbejdes der i dag allerede aktivt med indtænkning af handicaptilgængelighed under udformning af kommunens anlægs- og byggeprojekter.

I forlængelse af kommunens tillidsdagsorden foreslås det derfor, at der i stedet for indførelse af en ny fast afrapportering, kun skal afrapporteres i de tilfælde, hvor krav om handicaptilgængelighed tilsidesættes, eller i projekter, hvor der er indtænkt særligt handicapvenlige løsninger ud over de gældende krav.

Det indstilles på den baggrund, at

1. At indstillinger med anmodning om frigivelse af anlægsbevillinger skal indeholde et særskilt afsnit vedr. handicaptilgængelighed såfremt lovgivningens minimumskrav ikke følges, eller hvis der er valgt en løsning, der overopfylder gældende minimumskrav (dvs. anlægs- og byggeriprojekter, hvor der er taget ekstraordinært hensyn til borgere med handicap).

Derudover indstilles det, at

2. Økonomiudvalget en gang årligt – i forbindelse med behandling af 4. anlægsoversigt – forelægges en statusopgørelse over handicaptilgængelighed i anlægsprojekter baseret på de anlægsindstillinger beskrevet under punkt 1.

Høring

Løsningen har været i høring i alle forvaltninger. Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Ejendomme (Økonomiforvaltningen), Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen samt Socialforvaltningen har fremsendt materiale om deres arbejde med handicaptilgængelighed i anlægs- og byggeprojekter. Ingen forvaltninger har haft indvendinger til det fremsatte løsningsforslag.